

آزمون ۱۲ از ۱۲

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش یازدهم - جامع نوبت دوم
(۱۴۰۱/۰۲/۱۶)**

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۲)

۱. گزینه ۳ درست است.
معانی همه واژه‌های فرد:
مقارب: کنار هم - نزدیک به هم * شبگرد: شبرو * صباحت: زیبایی - جمال * تلبیس: نیرنگ‌سازی * حقیقت را پنهان کردن - حيله و مکر به کار بردن * متألّی: درخشان و تابان * شاب: برنا - جوان.
۲. گزینه ۴ درست است.
«غیرت» به معنی «حمیت - تعصّب» درست است.
۳. گزینه ۲ درست است.
موارد نادرست:
مسامحه: آسان گرفتن - ساده‌انگاری * مسحور: متون - شیفته - مجذوب * مغتنم: با ارزش - غنیمت‌شمرده * حشر: قیامت - رستاخیز * مُمد: مددکننده - یاری‌دهنده.
۴. گزینه ۱ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح هریک:
الف - نحیب - سفیر به ترتیب - نهیب - صغیر (ب) زمان - ضمان
ج) متیغن - دحشت - مصتولی به ترتیب - متیقن - دهشت - مستولی
د) عظّلت - عزّت
۵. گزینه ۲ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
(۱) خون‌خار - خون‌خوار (۳) تقافل - تغافل (۴) قلقله - غلغله
۶. گزینه ۴ درست است.
غلط‌های املائی و اصلاح آن‌ها:
قافل - غافل * حبیت - هیبت * ظهر - زهر * مترب - مطرب * خوردان - خردان * ازل دیده - عزل دیده * ملاحی - ملاهی * امل - عمل * قدر - غدر
۷. گزینه ۱ درست است.
موارد نادرست و اصلاح آن‌ها:
دیوان غربی - شرقی: یوهان ولفگانگ گوته * روضه خلد: مجد خوافی * تحفة‌الاحرار: جامی
۸. گزینه ۳ درست است.
بررسی موارد هر گزینه:
(۱) مصراع اول دارای یک جمله مستقل ساده و مصراع دوم دارای جمله مستقل مرکب است.
(۲) «آسان» در نقش قیدی و «طوفان» در نقش نهادی دیده می‌شود.
(۳) ترکیب‌های وصفی: چه آسان - این طوفان - صد گوهر * ترکیب‌های اضافی: غم دریا - بوی سود
(۴) در بیت دو قید «چه آسان - اوّل» و یک حرف پیوند وابسته‌ساز «که» یافت می‌شود.
۹. گزینه ۱ درست است.
بررسی موارد خواسته‌شده:
(۱) نقش تبعی: معطوف (ملک او) ، جمله سه جزئی: دوام عمر و ملک او از لطف حق بخواه.
(۲) نقش تبعی: معطوف (خلق و وفا) تکرار (ما) * فاقد جمله سه جزئی («نرسد» دو جزئی است).
(۳) نقش تبعی: معطوف (می) * فاقد جمله سه جزئی («آی» دو جزئی است).
(۴) فاقد نقش تبعی («یار» در دو نقش متفاوت آمده است؛ بنابراین تکرار ندارد). («باشد» سه جزئی است).

۱۰. گزینه ۲ درست است.

بررسی وابسته‌ها و نوع آن‌ها در هر گزینه:

- (۱) آن نگین سلیمان ← آن: صفت اشاره * سلیمان: مضاف‌الیه * دست اهرمن ← اهرمن: مضاف‌الیه
- (۲) لعل تو ← تو: مضاف‌الیه * انگشتری زنهار ← زنهار: مضاف‌الیه * صد ملک سلیمان ← صد: صفت شمارشی * سلیمان: مضاف‌الیه * زیر نگینم (جابه‌جایی ضمیر) ← نگین: مضاف‌الیه * م: مضاف‌الیه (توجه: در پایه دوازدهم با مضاف‌الیه مضاف‌الیه آشنا خواهید شد).

(۳) حریم وصال ← وصال: مضاف‌الیه * نصیب من ← من: مضاف‌الیه

(۴) مهر سیه‌چشمان ← سیه‌چشم: مضاف‌الیه * سرم («را» فک اضافه) ← م: مضاف‌الیه * قضای آسمان ← آسمان: مضاف‌الیه

۱۱. گزینه ۴ درست است.

با چیدمان دستوری بیت، نقش واژه‌های مشخص شده واضح می‌شود:

کنون طربسرای محبت معمور شود که طاق ابروی یار من مهندسیش شد.

قید گروه نهادی اضافی مسند گروه نهادی گروه مسندی اضافی

۱۲. گزینه ۳ درست است.

«باغبان» واژه دو تلفظی است.

۱۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی تشبیه و استعاره‌های هر گزینه:

- (۱) «سپهر شعبده‌باز»: استعاره و جان‌بخشی * «انبان بهانه»: تشبیه
- (۲) «زبان سوسن»: استعاره و جان‌بخشی * «دیر کهن»: استعاره از دنیا * فاقد تشبیه
- (۳) «کف گل»: استعاره و جان‌بخشی * «بلبل»: استعاره و جان‌بخشی * تشبیه (پنهان) «گل به جام باده»
- (۴) «قضا - زمین»: استعاره و تشخیص دارند * «آسمان»: استعاره دارد * «در بیداد» اضافه استعاری (می تواند اضافه تشبیهی هم در نظر گرفت)

۱۴. گزینه ۴ درست است.

بررسی آرایه‌های موجود در هر گزینه:

- (۱) هیچ عبارت، بیت، حدیث، آیه، مثل و ... تضمین نشده است و بیت فاقد تضاد است. (توجه: در هر دو مصراع تناقض مشهود است).
- (۲) حسن تعلیل: خوشه‌ها به دلیل سنگینی خمیده می‌شوند؛ این است که داس به دلیل این سرکشی (سنگینی بار) به دنبال نابودی آن‌هاست. بیت فاقد تناقض است.
- (۳) «دم» در مصراع اول به معنی مجازی «سخن» و در مصراع دوم به معنی مجازی «لحظه» دارای جناس همسان هستند. بیت فاقد اغراق است.
- (۴) حس آمیزی: «تلخی دیدن» و «خون» مجازاً به معنای «مرگ» است.

۱۵. گزینه ۲ درست است.

توضیح و جایگاه هر آرایه:

- مجاز: (ه) «دل» به معنی «محبت» مجاز است. توجه: در بیت (ب) «سر» به معنی «وجود» مجاز است.
- حسن تعلیل: (ج) نقطه بر روی سخن همانا قطرات عرق چهره فهم من است که برای درک مفهوم سخنان تو بسیار تلاش کرده است.
- تناقض: (الف) اینکه «چشم تنگ آدم پر نمی‌شود» دارای تناقض عقلی است. توجه در بیت (د) تضاد بین «دوست و دشمن» محسوس است.
- استعاره: (د) «مژگان» استعاره و جان‌بخشی دارد. توجه در ابیات (ج - ه) به ترتیب «سخن، فهم - دل، رنگ» استعاره و تشخیص دارند.

سجع: (ب) سجع بین عزم / راه - جفا / وفا - داری / گیری - سر / جان - اندازم / ریزم مشهود است.
توجه: در بیت (الف) مصراع اول دارای سجع بین ارکان سجع است.

۱۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده:

(۱) تشبیه: سبب زنج (سیب چانه) * ایهام تناسب در واژه «به» به دو معنی ۱- نوعی میوه (که مورد نظر نیست). ۲- بهتر (که مورد نظر است).

(۲) ایهام: «دو رنگ» به دو معنی ۱- «سیاه و سفید» که کنایه از «شب و روز» است. ۲- کنایه از ریاکار و حيله‌گر است. بیت فاقد تشبیه است.

(۳) تشبیه: ترک فلک - خوان روزه * ایهام: «دور» به معنی ۱- روزگار ۲- پیرامون ۳- گردش (روزگار باده‌نوشی - پیرامون پیاله شراب - گردش پیاله شراب) در بیت مشهود است.

(۴) تشبیه: شاهنشاه همّت * ایهام تناسب: «خوان» به معنی ۱- سفره (که مورد نظر نیست). ۲- دعوت کن (که مورد نظر است).

۱۷. گزینه ۴ درست است.

واژه «نوا» به معنی «نغمه - توشه» دارای ایهام است.

۱۸. گزینه ۳ درست است.

در همه ابیات غیر پاسخ «بی‌ارزشی عقل در برابر عشق» و «ناتوانی عقل از درک حقایق در مقایسه با عشق» مشهود است، ولی در گزینه پاسخ به «محاسن عقل و عشق و همپوشانی هریک از آنها» اشاره شده است.

۱۹. گزینه ۲ درست است.

مفهوم درست هر گزینه:

(۱) ترک تعلقات شرط رسیدن به محبوب است (۳) اوج و کمال یافتن عارفان

(۴) تأکید بر ترک تعلقات و آرامش یافتن از این امر

۲۰. گزینه ۱ درست است.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

(۲) هدایت‌گری آلودگی‌های وجودی من (۳) گریزناپذیری از عشق

(۴) ذم عقل معاش‌اندیش

۲۱. گزینه ۴ درست است.

مفهوم کنایی مشترک در ابیات:

(۱) آستین افشاندن: کراهت و نفرت نمودن (با جنبش دست و آستین) (۲) آستین از چشم برگرفتن: آگاهی و بصرت یافتن.

(۳) آستین برفشاندن: رقص و پایکوبی کردن (۴) جان در آستین بودن: جان‌نثاری و ایثارگری کردن

۲۲. گزینه ۲ درست است.

مفهوم هریک از گزینه‌ها:

(۱) میل به بازگشت به جایگاه اصلی (عالم بالا) (۲) و عبارت سؤال: نقش هدایتگری بعضی پدیده‌ها

(۳) ظهور شوق‌انگیز محبوب (۴) شکایت از سرنوشت نامعلوم

۲۳. گزینه ۳ درست است.

در همه ابیات غیر پاسخ، «عدم اختیار انسان در امور و تأکید بر جبر» مشاهده می‌شود، ولی در گزینه پاسخ، بر «نقش اراده و اختیار و تأثیر آن‌ها در زندگی»، تأکید شده است.

۲۴. گزینه ۲ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: ارزش و اهمیت میهمان و میهمان‌نوازی

و مفهوم گزینه‌های دیگر: لطف واسعۀ الهی شامل همه می‌شود.

۲۵. گزینه ۱ درست است.

مفهوم گزینه پاسخ: دوست واقعی نشان دهنده زشتی‌ها و زیبایی‌های ماست.
مفهوم گزینه‌های دیگر و بیت سؤال: دوست واقعی به هنگام راحت و محنت قابل شناخت است. / دوست باید دستگیر و غمخوار باشد و ...

عربی، زبان قرآن (۲)

۲۶. گزینه ۴ درست است.

خطاها: (۱) دشمنان (۲) آن، دشمنی‌ها (۳) دشمنی، تو را (عربی ۱۱ صفحه ۲۶)

۲۷. گزینه ۱ درست است.

خطاها: (۲) حرکات، تا (۳) ماهی، دم‌های (۴) که، تا، آب‌ها (عربی ۱۱ صفحه ۳۳)

۲۸. گزینه ۲ درست است.

خطاها: (۱) تمساحی، شکار (۳) بزرگ‌ترین (۴) بزرگی (عربی ۱۱ صفحه ۴۰)

۲۹. گزینه ۱ درست است.

خطاها: (۲) آن برنز، تغییر نمی‌کند (۳) آن، طلایی (۴) دستبندی، است، تغییر نمی‌کند (عربی ۱۱ صفحه ۵۴)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

خطاها: (۱) در حال، صدا می‌زد (۲) جوانی (۴) جوانی، تماشاچیان (عربی ۱۱ صفحه ۶۳)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

خطاها: (۱) کم، هشتاد، پانزده (۳) کمی، ولی (۴) سخنرانی، تالیف شده است (عربی ۱۱ صفحه ۸۶)

۳۲. گزینه ۴ درست است.

خطاها: (۱) واژه (۲) هزاران، اللغة: ترجمه نشده (۳) هزاران (عربی ۱۱ صفحه ۳۱)

۳۳. گزینه ۳ درست است.

خطاها: هر که بر خدا توکل کند، او را بیست است. (عربی ۱۱ صفحات ۳۵ و ۳۶ و ۱۹ و ۱۸)

۳۴. گزینه ۱ درست است.

خطاها: طلاق داد: (رد گزینه ۲)، به یک ضعیف (رد گزینه ۳)، روزه‌هایشان (رد گزینه ۴) (عربی ۱۱ صفحات ۶۸ و ۷۲ و ۸۷)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

خطاها: (۱) السیارة، للسلامة، حزامهم (۳) الطائرات، للسلامة

(۴) الطائرات، الأمن (عربی ۱۱ صفحه ۹۶)

ترجمه درک مطلب:

احمد پسری باهوش از خانواده‌ای فقیر بود که همه مردم از پیرمردان و پیرزنان به خاطر مهارت و ذکاوتش او را دوست داشتند و نامش بر سر زبان‌ها افتاد و خبرش به گوش حاکم رسید، دستور داد او را به کاخ حاکم بیاورند و حاکم در تالار پذیرایی و در حضور وزرا به او روی کرد و و از او پرسید: چه می‌خواهی به تو بدهم؟ از تو می‌خواهم که مرا نصیحت و دانش بدهی تا مانند تو دانا باشم. حاکم لبخندی زد و دستور داد که انگشترهای طلا و انگشترهای نقره بیاورند و جلوی پسر بگذارند و به او گفت: محبوب‌ترین چیز نزد تو چیست؟ آنچه را که می‌خواهی انتخاب کن. احمد گفت: حاکم برای من محبوب‌ترین چیز است، اما من این انگشترها را انتخاب می‌کنم، پس دستش را روی انگشترهای طلا گذاشت، حاکم با شنیدن پاسخ حکیمانه او خندید، حلقه‌ها را به او داد و به وزرا سفارش تربیت و تعلیم کرد تا مرد شود.

۳۶. گزینه ۳ درست است.

چرا احمد به قصر حاکم احضار شد؟ زیرا

(۱) احمد عاشق دیدن حاکم بود و نامه‌ای به او نوشت و حاکم پذیرفت!

- (۲) احمد غمگین بود و خبر غم او به حاکم رسید و او را احضار کردند!
 (۳) حاکم شهرت احمد را در باهوشی شنید و دستور داد او را بیاورند!
 (۴) احمد فقیر بود و کار نمی‌کرد، حاکم او را احضار کرد تا جوابی حاش شود!

۳۷. گزینه ۲ درست است.

احمد از حاکم چه خواست؟

- (۱) انگشترها! (۲) نصیحت! (۳) انگشتر طلایی! (۴) خانه‌ای بزرگ برای خانواده‌اش!

۳۸. گزینه ۱ درست است.

پاسخ احمد به سؤالات حاکم چگونه بود:

- (۱) احمد به سؤالات پاسخ عاقلانه‌ای داد! (۲) احمد جواب چند سوال را می‌دانست!
 (۳) احمد جواب هیچ‌یک از سوالات را نمی‌دانست! (۴) احمد از سؤالات حاکم بی‌اطلاع بود!

۳۹. گزینه ۴ درست است.

- احمد چه چیزی را انتخاب کرد زمانی که حاکم به او پیشنهاد داد هرآنچه می‌خواهد انتخاب کند؟
 (۱) او یک کتاب بزرگ در مورد آموزش خودش برگزید! (۲) برای خانواده‌اش انگشترهای نقره‌ای انتخاب کرد!
 (۳) تربیت خود را نزد حاکم انتخاب کرد! (۴) انگشترهای طلا را انتخاب کرد!

۴۰. گزینه ۳ درست است.

خطاها: (۱) مجهول، فعل و فاعله محذوف (۲) له حرف زائد واحد

(۴) اسم مفعوله «مشهور»

۴۱. گزینه ۴ درست است.

خطاها: (۱) اسم فاعله «مبتسم» (۲) فعل مضارع - للمتكلم وحده (۳) من باب «إفعال»

۴۲. گزینه ۱ درست است.

خطاها: (۱) فعل مضارع - للمتكلم وحده (۳) فعل ماضی - للغائب و ...

(۴) صفة و موصوفها «الحاکم»

۴۳. گزینه ۲ درست است.

لنحصل: لام جازمه است و تعلیل نیست. (باید جایگاه بالایی در دانشگاه کسب کنیم) (عربی ۱۱ صفحه ۷۶)

۴۴. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۳: «چه کسی به شاگردانش توصیه کرد با خط واضح بنویسند» من: استفهامی است. (عربی ۱۱ صفحه ۹۳)

۴۵. گزینه ۴ درست است.

«یلعبون» خبر جمله است. (عربی ۱۱ صفحات ۹۰ و ۹۵ و ۹۴ و ۹۶)

۴۶. گزینه ۱ درست است.

خطاها: (۲) باله: اندامی که پرنده با آن پرواز می‌کند! (۳) پنبه: یک تکه پارچه که روی تخت گذاشته شود!

(۴) دارکوب: مرغ مگس‌خوار به تنه درختان نوک می‌زند و در آن‌ها لانه می‌سازد. (عربی ۱۱ صفحات ۵۲ و ۳۹ و ۲۵ و ۳۴)

۴۷. گزینه ۳ درست است.

«آلاف» ← فاعل و مرفوع، و «الأسنان» ← مضاف‌الیه و مجرور است (رد گزینه ۳). (عربی ۱۱ صفحات ۳۹ و ۴۱ و ۳۲ و ۳۳)

۴۸. گزینه ۴ درست است.

خطاها: «حَصَلْتُ»، «حَصِلَ» و «لَمْ يَذْهَبْ» جملات وصفیه هستند. (عربی ۱۱ صفحات ۸۶ و ۹۴)

۴۹. گزینه ۲ درست است.

مار حیوان بلندی است که روی شکمش راه می‌رود. (عربی ۱۱ صفحه ۳۹)

۵۰. گزینه ۱ درست است.

«التلمیذات» فاعل ومعرفه است.

دین و زندگی (۲)

۵۱. گزینه ۴ درست است.

تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت؛ قرآن کریم علاوه بر مبارزه با آداب و رسوم خرافی و جاهلی به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوعاتی مانند عدالت خواهی، علم دوستی و معنویت و حقوق برابر سخن گفت. صفحه ۴۶

۵۲. گزینه ۱ درست است.

خداوند در آیه ۸۲ سوره نساء می فرماید: آیا در قرآن تدبر نمی کنند اگر از جانب غیر خدا بود، حتماً در آن اختلاف و ناسازگاری فراوان می یافتند. صفحه ۴۶

۵۳. گزینه ۲ درست است.

حفظ استقلال جامعه اسلامی از جمله عواملی است که تأکید بر تحقق آن نیاز به پذیرش ضرورت تشکیل حکومت اسلامی است. صفحه ۵۸

۵۴. گزینه ۳ درست است.

خداوند در آیه ۲۵ سوره حدید می فرماید: به راستی که پیامبران خود را به همراه دلایل روشن فرستادیم و همراه با آنان کتاب آسمانی و میزان نازل کردیم تا مردم به اقامه عدل و داد برخیزند. صفحه ۵۹

۵۵. گزینه ۱ درست است.

رسول خدا با انجام وظایف عبودیت و بندگی در مسیر قرب الهی به مرتبه ای از کمال نائل شد که می توانست عالم غیب را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف کند. ... صفحه ۶۰

۵۶. گزینه ۳ درست است.

امام باقر (ع) می فرماید: خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن نیاز دارد در کتابش آورده است. صفحه ۴۶

۵۷. گزینه ۲ درست است.

پرسش منفی است و تلاش برای مبارزه با افراد توانگر در جهت از بین بردن فقر و محرومیت جزو ابعاد رهبری پیامبر (ص) نیست. صفحه ۷۲

۵۸. گزینه ۴ درست است.

استفاده از مناسب ترین کلمات و عبارات موجب شد که تا به بهترین وجه معنا درک شود و دل های آماده به سوی آن جذب شود و هر کس با زبان عربی آشنا باشد به محض خواندن قرآن، تفاوت آن را با سایر سخن ها در می یابد. ... صفحه ۴۴

۵۹. گزینه ۴ درست است.

آیه سوم از سوره شعراء ﴿لَعَلَّكَ بِاَخٍ نَّفْسِكَ...﴾ به شدت غصه و اندوه فراوان و دلسوزی پیامبر اکرم (ص) در جهت هدایت مردم اشاره دارد. صفحه ۷

۶۰. گزینه ۳ درست است.

پرسش منفی است و ایجاد زمینه برای از بین رفتن تکثر و گوناگونی بین مذاهب اسلامی و یا به تعبیر دیگر تغییر در مذاهب و اعتقادات، جزو مهم ترین ثمرات وحدت اسلامی نیست. صفحه ۷۴

۶۱. گزینه ۲ درست است.

حضرت رسول اکرم (ص) می فرماید: هر کس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم برخیزد، مسلمان نیست. صفحه ۷۶

۶۲. گزینه ۱ درست است.

پس از نزول آیه انذار، پیامبر اکرم (ص) برای اجرای دستور نازل شده، در جمع چهل نفر از بزرگان بنی هاشم به دعوت به دین اسلام و یاری خواستن برای ترویج آن و تعیین جانشین و وصی خود پرداخت. صفحه ۸۴

۶۳. گزینه ۲ درست است.
حدیث رسول خدا (ص) که به درخواست جناب جابر (ره) برای شناخت مصادیق «اولی الامر» بیان شده، پس از نزول آیه ۵۹ سوره نساء تبیین شده است. صفحه ۸۶
۶۴. گزینه ۱ درست است.
روزی رسول خدا (ص) پس از بیان جایگاه علمی امیرالمؤمنین (ع) فرمود: دروغ می گوید کسی که می پندارد مرا دوست دارد، در حالی که دشمنی و کینه تو در دل اوست. صفحه ۹۹
۶۵. گزینه ۴ درست است.
حضرت علی (ع) ده سال قبل از بعثت پیامبر (ص) در خانه کعبه به دنیا آمد، پدرش ابوطالب (ع) به پیشنهاد پیامبر (ص) نام او را علی گذاشت. صفحه ۹۷
۶۶. گزینه ۳ درست است.
آیه «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ...» (۶۷ سوره مائده) در حجة الوداع یا حجة البلاغ نازل شده است. صفحه ۸۸
۶۷. گزینه ۲ درست است.
پرسش منفی است و گسترش ثروت عمومی مردم به سبب گسترش فتوحات اسلامی، جزو مهم ترین چالش های عصر ائمه (ع) نیست. صفحه ۱۱۳
۶۸. گزینه ۴ درست است.
امام علی (ع)، در پاسخ به درخواست برخی از یاران برای ابقاء معاویه در حکومت به خاطر مصلحت اندیشی فرمودند: به خدا سوگند حتی برای دو روز نیز او را به کار نخواهم گماشت. صفحه ۱۰۴
۶۹. گزینه ۴ درست است.
حدیث زنجیره طلایی نقل فرمایش خداوند متعال از زبان پیامبر (ص) و سایر امامان معصوم (ع) است که نمونه ای از حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) است، و در تاریخ به خوبی حفظ شده است. صفحه ۱۲۵
۷۰. گزینه ۲ درست است.
رسول خدا (ص) می فرماید: در اسلام هیچ بنایی نزد خدا محبوب تر از ازدواج نیست. صفحه ۲۲۲
۷۱. گزینه ۱ درست است.
رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام گیرد، باطل است. صفحه ۲۲۳
۷۲. گزینه ۳ درست است.
برای موفق شدن در انتخاب ارزشمند و در عین حال مسئولیت آور باید بر شور و احساس جوانی تسلط کامل داشت. صفحه ۲۲۳
۷۳. گزینه ۳ درست است.
پرسش منفی است و قدرت و توان مالی جزو معیارهای همسر شایسته نیست، بلکه داشتن کسب و کار حلال جزو ملاک ها است. صفحه ۲۲۵
۷۴. گزینه ۲ درست است.
آمادگی برای ازدواج نیازمند دو بلوغ است، یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری صفحه ۲۲۵
۷۵. گزینه ۱ درست است.
پرسش منفی است و سابقه ارتباط، صمیمیت و دوستی طولانی قبل از ازدواج جزو معیارهای شناخت همسر آینده نیست. صفحه ۲۲۴ و ۲۲۵

فرهنگ و معارف اقلیت های دینی

۵۱. گزینه ۴ درست است.
اگر بنا شود که ما تمام آنچه را که با یکی از حواس پنجگانه خود درک و دریافت نمی کنیم، انکار نماییم در این صورت بسیاری چیزها در این جهان پنهانور، حتی برخی از دستاوردهای علم را نیز باید منکر شویم. صفحه ۷

۵۲. گزینه ۱ درست است.

در مورد موجودات مادی تنها موجودات مادی هستند که بر روی حواس ما اثر می‌گذارند و ما را از وجود خود آگاه می‌سازند. در مورد موجودات مادی نیز اگر این اثر چنان ناچیز باشد که برای ما نامحسوس باشد، بازهم ما قادر به درک آن نخواهیم بود. مثلاً تأثیری که یک عدد الکترون بر روی چشم ما می‌گذارد یا اثری که یک صدای بسیار خفیف بر روی پرده گوش ما دارد، چون بسیار ناچیز و در نتیجه نامحسوس است، ما قادر به دیدن الکترون یا شنیدن صداهای بسیار ضعیف نیستیم. صفحه ۹

۵۳. گزینه ۲ درست است.

تمام اختراعات علمی و کشفیات علمی بر اساس همین کنجکاوی و حس علت‌یابی و جست‌وجوگری انسان صورت گرفته است. اگر چنین احساس اصیل و ریشه‌دار در اعماق عقل و فکر انسان وجود نمی‌داشت، هرگز با تحمل زحمات فراوان به جست‌وجو و کاوش برای یافتن علت پدیده‌ها نمی‌پرداخت و در نتیجه قدم در عالم علم و پیشرفت‌های علمی نمی‌گذاشت. علت اینکه دانشمندی سالیان دراز عمر خود را در راه کشف علت پدیده‌ای صرف می‌کند، این است که او یقین دارد که آن پدیده را علتی است و هرگز نمی‌تواند بدون علت باشد. باید توجه داشت که موجود بی‌علت وجود دارد و آن خداوند است. صفحه ۱۶ و ۱۷

۵۴. گزینه ۳ درست است.

صفحات ۱۷ تا ۱۹ مطالعه شود.

با این دانش ناچیز در برابر جهان آفرینش، آیا می‌توان لب به اعتراض‌های جسارت‌آمیز گشود و خالق جهان را با گستاخی جاهلانه به خیال خود به محاکمه کشید یا او را متهم به ظلم و بی‌عدالتی کرد؛ «ما که باشیم ای تو ما را جان جان / تا که ما باشیم با تو در میان» صفحه ۴۵

۵۵. گزینه ۱ درست است.

اختلاف بین خداشناسان و منکرین خدا در پذیرش یک موجود بی‌علت نیست. اختلاف آن دو در این است که یکی طبیعت را که غرق در نیاز و احتیاج است، همان موجود بی‌علت می‌داند و دیگری خداوند را. ... تردیدی وجود ندارد که موجود بی‌علت باید موجودی باشد که برخلاف ماده و طبیعت، هیچ‌یک از خصوصیات پدیده بودن را نداشته باشد و چون موجودات مادی بدون شک همه پدیده‌اند، لذا موجود بدون علت که خود علت همه پدیده‌هاست، مادی نیست و هیچ‌یک از آثار پدیده را نیز همراه خود ندارد. صفحه ۲۰ و ۲۱

۵۶. گزینه ۳ درست است.

یکی از عوامل مهمی که سبب گریز از حقایق شده و سبب گم کردن راه می‌شود، پیروی از امیال و هوس‌ها و مقدم داشتن آن‌ها بر حقیقت است. ... اینجاست که سقوط انسان از مرتبه انسانیت و حق‌پرستی آغاز می‌گردد و راه تکامل فکری و معنوی به روی انسان بسته می‌شود. صفحه ۲۴

۵۷. گزینه ۲ درست است.

وقتی انبیا برای نجات بشریت از جانب خداوند به پیامبری برگزیده شدند، مقدس‌مآبانی که خود را بندگان خاص خدا می‌دانستند، چون مرحله آزمایش الهی پیش آمد، نتوانستند پا روی تمایلات نفسانی و خودخواهی خود گذارند و تسلیم حقیقت شوند. صفحه ۲۶

۵۸. گزینه ۴ درست است.

بعضی از منکرین خدا برای اینکه عده‌ای ساده‌اندیش را از خدا و مذهب دور سازند، اظهار می‌دارند که خداشناسی اختراع طبقه ثروتمند است و به همین علت بیشتر خداشناسان را فقرا تشکیل می‌دهند. (این ساده‌اندیشان در اثر ضعف و ناتوانی فکری این اظهارات را باور می‌کنند). صفحه ۳۰

۵۹. گزینه ۴ درست است.

صفحه ۳۶ مطالعه شود.

۶۰. گزینه ۳ درست است.

یکی دیگر از عواملی که سبب روگردانی عده‌ای از ایمان به خدا می‌گردد، این است که این عده در دوران نوجوانی پاره‌ای مطالب را در اثبات وجود خدا یا سایر معارف دینی از افراد غیرمتخصص فرا می‌گیرند که از استحکام علمی و عقلی کافی برخوردار نیست. این قبیل مطالب که ظاهراً به‌عنوان دلایل خداشناسی عرضه می‌شود، ممکن است افراد ناآگاه یا کم‌اطلاع را

به‌طور موقت قانع و راضی گرداند، اما بعدتر که این افراد بر دامنه معلومات خود می‌افزایند، متوجه بی‌اساس بودن این قبیل مطالب می‌گردند. اینجاست که ممکن است شخص به تصور اینکه دلایل خداشناسی همگی از این قبیل است، بدون تامل کافی در موضوع، پشت‌پا بر معتقدات خویش زند. صفحه ۲۸ و ۲۹

۶۱. گزینه ۲ درست است.

آن بت اعظمی که سرچشمه شرکت پنهان است و گاهی عاقل‌ترین افراد نیز از دیدنش ناتوان‌اند، چیزی جز خود انسان نیست. ... انسان‌های خودخواه و خودپرست اگر هم ظاهراً خداشناس باشند، اما عملاً به پرستش خود مشغول‌اند، نه پرستش خدا. صفحه ۳۹

۶۲. گزینه ۱ درست است.

بعضی افراد به‌علت ترس و برخی دیگر به‌علت ناپاکی‌های درونی، دست تجاوز به حقوق مادی و معنوی دیگران دراز می‌کنند و با تعدی و تجاوز به دیگران، خودخواهی‌های خود را ارضا می‌کنند و حال دل‌های آلوده خود را خشنود می‌گردانند. در تمام این موارد اگر دقت و بررسی کامل به‌عمل آید، معلوم خواهد گردید که بی‌عدالتی سرچشمه‌ای جز نقص ندارد. صفحه ۴۴

۶۳. گزینه ۲ درست است.

بنا به اظهار دانشمندان، دانش بشری در برابر اسرار بیکران طبیعت مانند قطره‌ای است در برابر دریا؛ «تا بدانجا رسید دانش من / که بدانم همی که نادانم» باید توجه داشت که سایر گزینه‌ها درباره نقص نسبی دانش بشری است. صفحه ۴۵

۶۴. گزینه ۱ درست است.

خداوند از یک سو قدرت و استعداد لازم برای مقابله با سختی‌ها و بلاها را در وجود انسان قرار داده و از طرف دیگر در نظام زندگی انسان، برای سختی‌ها نیز جایی قرار داده است تا در نتیجه تماس شدائد با روح انسان، وجود او صیقل یابند و او را فعال‌تر و مصمم‌تر و برنده‌تر کند، استعدادهای گوناگون او به‌کار افتد و شکوفا شود و به کمال لازم خود برسد. صفحه ۴۸

۶۵. گزینه ۴ درست است.

بنیاد و اساس همه ادیان الهی دعوت مردم به ایمان به خدای یگانه است و دینداری هر فرد با ایمان به خدا شکل می‌گیرد و آغاز می‌شود و اعتقاد به معاد و پیامبران و سایر آموزه‌های دینی، در گرو اعتقاد و ایمان به خداست. باید توجه داشت که سایر گزینه‌ها از آثار ایمان و اعتقاد به خداست، اما گزینه مورد نظر اهمیت و جایگاه اعتقاد به خداوند را در نسبت با اعتقاد به معاد و پیامبران روشن می‌کند. صفحه ۵۳

۶۶. گزینه ۳ درست است.

همچنان که ایمان سرچشمه عمل صالح است، عمل صالح نیز در تقویت ایمان نقش دارد. صفحه ۵۸

۶۷. گزینه ۲ درست است.

اصل هدایت عمومی لازمه جهان‌بینی الهی است؛ چراکه خداوند متعال به حکم اینکه تربیت‌کننده و پرورش‌دهنده جهانیان است و دارای بخشش نامتناهی است، به هر نوعی از انواع موجودات در حدی که برای آن موجود ممکن و شایسته است، لطف و عنایت دارد و موجودات را در مسیر کمالشان هدایت می‌کند. صفحه ۶۴

۶۸. گزینه ۴ درست است.

فعالیت‌های تدبیری به حکم آنکه به‌منظور دستیابی به یک سلسله اهداف دوردست صورت می‌گیرد، خواه‌ناخواه نیازمند به طرح و برنامه و روش و انتخاب وسیله برای وصول به مقصد است. صفحه ۶۹

۶۹. گزینه ۴ درست است.

تدریجی بودن تکامل علم سبب می‌شود که دانش بشری در هر مقطعی از زمان قهراً از نوعی نقص نسبی برخوردار باشد. مسئله نقص نسبی دانش انسان از یک جهت دیگر نیز قابل بررسی است و آن جهت عبارت است از نامتناهی بودن دامنه شناسایی جهان که خود ناشی از وسعت بی‌انتهای جهان و ارتباط بسیار پیچیده و عمیق میان اجزا و پدیده‌های آن است. صفحه ۷۴

۷۰. گزینه ۲ درست است.

این بخش از فعالیت‌های انسان درجای خود مفید و لازم است و تأمین‌کننده بخشی از نیازهای حیاتی انسان است. صفحه ۶۷ مطالعه شود.

۷۱. گزینه ۱ درست است.

درک کامل معنای وجود انسان در گرو شناسایی جهان و پی بردن به فلسفه حیات انسان در گرو پی بردن به معنا و هدف حاکم بر تحولات و تغییرات جهان است. صفحه ۷۶

۷۲. گزینه ۳ درست است.

با توجه به این دو نقص (نقص نسبی و نقص مطلق دانش بشری) هر نظام فکری یا آیین عملی زندگی که منحصرأ متکی بر دانش بشری باشد، فاقد توانایی لازم برای حل همه مسائل مورد نیاز انسان خواهد بود. صفحه ۸۱

۷۳. گزینه ۳ درست است.

آمیختگی دو بُعد ملکوتی و مادی در وجود انسان، پیچیدگی خاصی به او بخشیده است و راه هدایت و رشد او را بسیار ظریف و باریک می‌سازد. صفحه ۸۵

۷۴. گزینه ۲ درست است.

تربیت دینی به واسطه آنکه همه ابعاد انسان را رشد می‌دهد، نه تنها اندیشه‌ها را نیرو می‌بخشد و عقل‌ها را اقناع می‌کند، بلکه در انسان شور زندگی می‌افکند و شوق حیات را در ژرفای روح و زنده می‌کند. صفحه ۹۴

۷۵. گزینه ۱ درست است.

اگر نیروی عقل را به ناخدای کشتی حیات تشبیه کنیم، آموزه‌های رسیده از طریق پیامبران نیز بسان قطب‌نمایی است که باید جهت حرکت را تعیین و با همکاری و مشارکت این دو حرکت به سوی هدف زندگی صورت پذیرد. به همین علت تعالیم آسمانی در مواردی است که عقل و دانش بشری در آنجا به کلی عاجز و ناتوان است و یا نیازمند به راهنمایی کلی و نشان دادن خط صحیح حرکت است و گرنه در مواردی که عقل و اندیشه بشری به تنهایی می‌تواند گره از حل مشکلی بگشاید، تعالیم آسمانی تکلیف را متوجه خود انسان نموده است تا به با به‌کاربردن نیروهای درونی خویش، در مسیر تکامل و حل مشکلات خویش گام بردارد. صفحه ۹۸

انگلیسی (۲)

۷۶. گزینه ۱ درست است.

کدام یک از جملات زیر از لحاظ دستوری درست است؟
ساختار جمله به قرار زیر است:

قید زمان + قید مکان + قید حالت + مفعول + فعل اصلی + قید تکرار + فعل کمکی + فاعل
برای ساعت با کلمه o'clock حرف اضافه at استفاده می‌شود:

at	8 o'clock
	sunset/sunrise
	night
	noon
	midnight

۷۷. گزینه ۲ درست است.

نکته دستوری در این سؤال فعل enjoy و keep است که بعد از هر فعل دوم به صورت ing به کار می‌رود. فعل keep (on) به معنی ادامه دادن است.

۷۸. گزینه ۴ درست است.

در واقع جمله سؤال یک جمله شرطی نوع اول است. ساختار شرطی نوع اول به قرار زیر است:

... + فعل اصلی + will, can, may, must, should + فاعل + و → فعل حال ساده + فاعل + If

توجه: بعد از فعل want به معنی خواستن فعل دوم به صورت مصدر با to به کار می‌رود. بعد از افعال زیر همچنین فعل دوم به صورت مصدر با to به کار می‌رود:

Decide, want, agree, hope, try, learn, promise, need, expect, wish, intend,

۷۹. گزینه ۳ درست است.

در ابتدای جمله فعل به صورت مصدر با to یا ing در نقش فاعل مفرد جمله به کار می رود. به علاوه، بعد از صفت همچنین فعل به صورت مصدر با to به کار می رود.

It is important for them to learn the lesson well

یا صفت فعل مصدر با to

To learn (learning) the lesson is important for them.

فعل مصدر با to یا ing در نقش فاعل مفرد

۸۰. گزینه ۲ درست است.

اگر چه رضا به مدت ۵ سال در ایالات متحده زندگی کرده است، او بندرت می تواند در موقعیت های واقعی که با ایشان صحبت کردم، زبان انگلیسی را به طور روان یا سلیس صحبت کند.

(۱) به طور هیجانی (۲) به طور روان یا سلیس (۳) به طور ذهنی (۴) مکرراً، اغلب

۸۱. گزینه ۱ درست است.

مهم نیست که چه تعداد اشتباه یا خطا می کنید، وقتی صحبت کردن یا نوشتن چیزی را به انگلیسی یاد می گیرید، با این وجود می توانید در حد کافی به طور سخت به تلاش کردن ادامه دهید.

(۱) اصطلاح no matter به معنی مهم نیست. (۲) ارزش

(۳) توانایی (۴) ارتباط

۸۲. گزینه ۴ درست است.

کشورمان سعی می کند روابط خودش را با سایر کشورها توسعه دهد، چون که همه کشورهای سراسر دنیا بدین طریق می تواند مشکلات خودشان را حل کنند.

(۱) روابط / حل کردن (۲) مأموریت ها / ملحق شدن یا پیوستن

(۳) روابط / بازنشسته شدن (۴) توانایی ها / مبادله یا تبادل کردن

۸۳. گزینه ۳ درست است.

اعتیاد کودکان به اینترنت ممکن است مشکلات زیاد باعث شود. برای مثال آن ها ممکن است با جستجو در اینترنت وقت خودشان را تلف کنند.

(۱) اعتیاد / جستجو کردن (۲) نقش یا عملکرد / تأثیر گذاشتن

(۳) تمرین، ورزش / جستجو کردن (۴) عادت / تصور کردن، خیال کردن

۸۴. گزینه ۱ درست است.

A: آیا هیچ سرگرمی در طول هفته دارید؟

B: بله، یقیناً. اغلب کتاب های داستان و روزنامه ها را مطالعه می کنم و همچنین بعضی اوقات در تلویزیون فیلم تماشا می کنم.

(۱) سرگرمی ها (۲) نقش ها، عملکردها (۳) تجربیات (۴) اثرات

۸۵. گزینه ۴ درست است.

A: آیا اعتقاد دارید که اگر مداوم برای چیزی که می خواهید به دست آورید، سخت کار کنید، شما یقیناً در کار و تلاش خود موفق خواهید بود؟

B: بله، حتماً.

(۱) تشکیل دادن (۲) نزدیک نشدن، فاصله گرفتن

(۳) رها کردن، ترک کردن (۴) ادامه دادن

۸۶. گزینه ۳ درست است.

ما یک معلم خیلی خوب داریم که مطالعات اجتماعی را تدریس می کند به دانش آموزان خودش می گوید که به نژادهای مختلف احترام بگذارید و به تنوع سایر فرهنگ ها قدردانی نمایید.

(۱) احترام / تنوع (۲) خلقت، آفرینش / هویت (۳) هویت / تنوع (۴) سنت / میراث

۸۷. گزینه ۲ درست است.

یک روستای خیلی بزرگی در نزدیک روستای ما وجود دارد و مردم آن روستا انواع مختلف قالیچه و قالی و سایر اقلام تزئینی را به‌طور ماهرانه می‌بافند، مردم سخت‌کوش هستند.

- (۱) بافتن / ماهر
(۲) جمع‌آوری کردن / سنتی
(۳) منعکس کردن / هنرمندانه
(۴) قدردانی کردن / ماهر

توجه: عبارت in a skillful way به معنی به‌طور ماهرانه است.

۸۸. گزینه ۱ درست است.

- (۱) انتخاب کردن
(۲) منعکس کردن
(۳) جمع‌آوری کردن
(۴) ملاقات کردن

۸۹. گزینه ۲ درست است.

- (۱) کاربردها، تمرین‌ها
(۲) عوامل
(۳) شگفتی‌ها
(۴) سنت‌ها

۹۰. گزینه ۴ درست است.

- (۱) رابطه
(۲) تجربه
(۳) هویت
(۴) طول عمر

۹۱. گزینه ۳ درست است.

- (۱) قدردانی کردن
(۲) کاهش یافتن یا دادن
(۳) افزایش دادن
(۴) اندازه‌گیری کردن

۹۲. گزینه ۱ درست است.

- (۱) شامل بودن
(۲) جمع‌آوری کردن
(۳) جلوگیری کردن
(۴) تأثیر گذاشتن، نفوذ کردن

۹۳. گزینه ۴ درست است.

- بهترین عنوان برای متن چیست؟
- چرا به تحصیل یا آموزش و پرورش نیاز داریم؟

۹۴. گزینه ۲ درست است.

براساس متن، افراد تحصیل‌کرده برای پیشرفت یک کشور مهم هستند زیرا، آن‌ها منابع طبیعی را به چیزهای مفید تبدیل می‌کنند.

۹۵. گزینه ۱ درست است.

- از این متن می‌توان فهمید که ما باید خودمان را به دوران در حال تغییر تطبیق دهیم به منظور اینکه بتوانیم در حرفه یا شغل خودمان موفق باشیم.

۹۶. گزینه ۳ درست است.

- واژه adapt به معنی تغییر دان، سازگار کردن، وفق دادن در پاراگراف ۲ برابر است با change
(۱) منعکس کردن
(۲) وجود داشتن
(۳) تغییر دادن
(۴) محافظت کردن

۹۷. گزینه ۴ درست است.

مردم پول‌های خودشان را در بانک‌ها می‌گذارند چون که آن‌ها مطمئن هستند که بانک‌ها مکان‌های امن برای نگهداری پول‌هایشان هستند.

۹۸. گزینه ۱ درست است.

- بانک‌ها مقداری سود به یک حساب پس‌انداز می‌پردازند. (پرداخت می‌کنند)

۹۹. گزینه ۲ درست است.

- مردم می‌توانند وام خودشان به آسانی دریافت کنند، اگر آن‌ها در بانک‌ها اعتبار خوبی داشته باشند.

۱۰۰. گزینه ۳ درست است.

- از این متن می‌توان فهمید که بانکداری در زمان گذشته یک فعالیت سودآوری (کسب سود) فردی بود.

ریاضی و آمار (۲)

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

$$\left. \begin{array}{l} p \wedge q \text{ نادرست} \\ p \vee q \text{ درست} \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} p \text{ درست ، } q \text{ نادرست} \\ p \text{ نادرست ، } q \text{ درست} \end{array} \right.$$

p	q	$P \Rightarrow q$	$\sim (P \Rightarrow q)$	$q \Rightarrow p$	$\sim (q \Rightarrow p)$	$\sim (p \Rightarrow q) \vee \sim (q \Rightarrow p)$
د	ن	ن	د	د	ن	د
ن	د	د	ن	ن	د	د

۱۰۲. گزینه ۳ درست است.

درست $p \Leftrightarrow \sim q$, درست $\sim p \Leftrightarrow q \rightarrow \sim (p \Leftrightarrow q)$ درست

درست است $(\sim p \Leftrightarrow q) \wedge (p \Leftrightarrow \sim q)$

در نتیجه:

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

$$q \wedge \sim p \equiv (q \Rightarrow p) \equiv \sim p \Rightarrow q \neq p \Rightarrow \sim q$$

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

$$[s \wedge (p \vee q)] \Rightarrow q \text{ نادرست} \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} s \wedge (p \vee q) \text{ درست} \\ q \text{ نادرست} \end{array} \right.$$

درست $P \rightarrow p \vee q$, نادرست q

درست s

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$\sim (p \Leftrightarrow q) \equiv (p \wedge \sim q) \vee (q \wedge \sim p)$$

$$\sim [(p \wedge \sim q) \vee (q \wedge \sim p)] \equiv p \Leftrightarrow q$$

۱۰۶. گزینه ۲ درست است.

$$q \Rightarrow (p \Rightarrow \sim q) \equiv (q \wedge p) \Rightarrow \sim q .$$

عبارت نادرست $\rightarrow$ نادرست $(q \wedge p) \Rightarrow \sim q \rightarrow$ درست $q \wedge p$

عبارت نادرست $\rightarrow$ نادرست $q \wedge p \rightarrow$

بنابراین همواره نادرست است.

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

$$(p \wedge q) \Rightarrow r \text{ گزاره}$$

$$\sim r \Rightarrow \sim (p \wedge q) \text{ عکس نقیض گزاره}$$

$$\sim r \Rightarrow (\sim p \vee \sim q)$$

اگر $a + c < b + d$ ، آنگاه $a < b$ یا $c < d$

اگر $a + c \geq b + d$ ، آنگاه $a \geq b$ یا $c \geq d$

۱۰۸. گزینه ۳ درست است.

نادرست $S \rightarrow \sim S$

نادرست $r \rightarrow S$ درست r

درست q درست $r \vee q$

درست $\sim P$ درست $q \Rightarrow \sim p$

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

$$[x - [x]] = [x] - [x] = 0$$

$$[x + [x]] = [x] + [x] = 2[x]$$

$$f(x) = \frac{0}{2[x]} = 0 \rightarrow R_f = \{0\}$$

$$[x] = 0 \Rightarrow 0 \leq x < 1 \Rightarrow D_f = \mathbb{R} - \{x \mid 0 \leq x < 1\}$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

$$f(x) = -\text{sign}(x) = \begin{cases} -1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ 1 & x < 0 \end{cases}$$

$$g(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

$$f(x) + g(x) = \begin{cases} -1 + 1 = 0 & x > 0 \\ 0 + 0 = 0 & x = 0 \\ 1 + (-1) = 0 & x < 0 \end{cases} \Rightarrow (f + g)(x) = 0, x \in \mathbb{R}$$

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

$$3 \leq \frac{2x+3}{4} < 4 \Rightarrow 12 \leq 2x+3 < 16 \Rightarrow 9 \leq 2x < 13$$

$$14 \leq 2x+5 < 18 \Rightarrow \frac{9}{2} \leq \frac{2x+5}{2} < 7$$

$$\left[\frac{2x+5}{2} \right] = 7$$

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

$$x \text{ sign } x = \begin{cases} x & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

$$-x \text{ sign } x = \begin{cases} -x & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ x & x < 0 \end{cases}$$

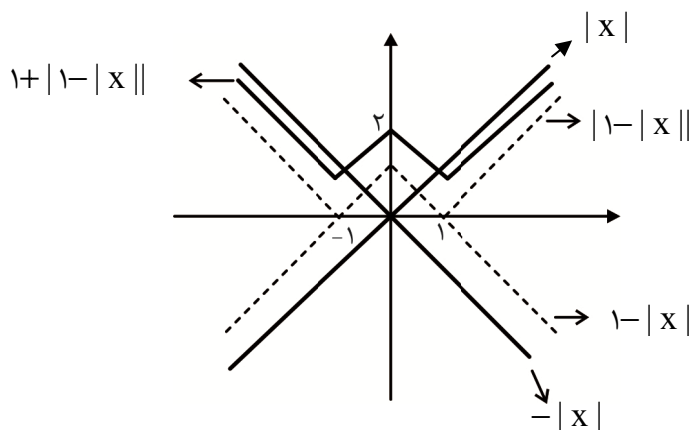
$$\Rightarrow h(x) = \begin{cases} x \text{ sign } x = x & x \geq 0 \\ -x \text{ sign } x = x & x < 0 \end{cases}$$

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

$$\left[\frac{2x^2+1}{x^2+1} \right] = \left[\frac{x^2+1}{x^2+1} + \frac{x^2}{x^2+1} \right] = \left[1 + \frac{x^2}{x^2+1} \right] = 1 + \left[\frac{x^2}{x^2+1} \right] = 1 + 0 = 1$$

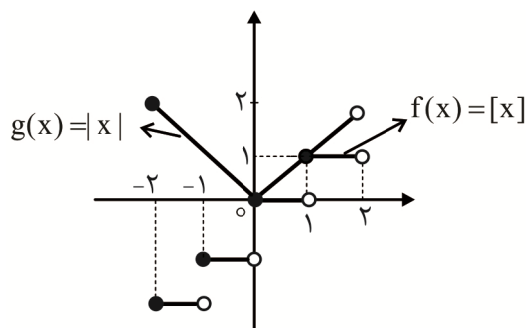
$$0 \leq \frac{x^2}{x^2+1} < 1 \Rightarrow \left[\frac{x^2}{x^2+1} \right] = 0$$

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

از جمع نقطه به نقطه دو تابع، نمودار تابع حاصل جمع به دست می آید.

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

$$(f-g)(x) = \begin{cases} x-1-x-2 & -3 \leq x \leq 2 \\ 2-x-x-2 & 2 < x \leq 3 \\ 2-x-1+x & 3 < x \leq 5 \end{cases}$$

$$(f-g)(x) = \begin{cases} -3 & -3 \leq x \leq 2 \\ -2x & 2 < x \leq 3 \\ 1 & 3 < x \leq 5 \end{cases}$$

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

خط فقر، کمینه درآمدی است که برای زندگی یک نفر در یک ماه مورد نیاز است. خط فقر برابر است با نصف میانگین یا نصف درآمد ماهانه افراد جامعه

۱۱۸. گزینه ۱ درست است.

$$\text{نماتوپ} = \frac{\text{وزن برحسب کیلوگرم}}{\text{مجذور طول قد برحسب متر}}$$

$$\text{وزن کم کند کیلوگرم} = (1/7)^2 \times 2 = 2/49 \times 2 = 5/49$$

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{4000}{x+4000} \times 100 = 8$$

$$400000 = 8x + 320000$$

$$8x = 368000 \Rightarrow x = \frac{368000}{8} = 46000 \text{ نفر}$$

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

$$B \text{ و } A = \frac{(4000 \times 200) + (120000 \times 50)}{(3000 \times 200) + (80000 \times 50)} \times 100 = \frac{680000}{460000} \times 100 = 147/8$$

$$\text{نرخ تورم} = 147/8 - 100 = 47/8\%$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

قسمت پایانی گزینه ۲ نادرست است و درست آن، عبارت است از: «که البته راه به جایی نبرد و موفق نبود.»

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۴، از ویژگی‌های زبانی نثر سبک عراقی است.

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

۱۲۵. گزینه ۳ درست است.

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

ویژگی‌های فکری هریک از ابیات:

(الف) در ستایش عشق - سبک عراقی

(ب) در ستایش خرد - سبک خراسانی

(ج) شادگرا - سبک خراسانی

(د) در توصیف فراق - سبک عراقی

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

ردّ گزینه‌های دیگر:

۱- استفاده از کنایه، ویژگی ادبی است، نه فکری.

۳- استفاده از تشبیه، ویژگی ادبی است، نه زبانی.

۴- مضمون‌سازی و معنی‌گرا بودن شعر، ویژگی فکری است، نه زبانی.

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

ردّ گزینه‌های دیگر:

۱- افعال پیشوندی در متن دیده نمی‌شود.

۲- وجه وصفی در متن دیده نمی‌شود. فرار شاعران و سخنوران، از ویژگی‌های فکری است.

۴- آوردن تتابع اضافات، از ویژگی‌های زبانی است.

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

وزن عروضی عبارت است از: مفتعلن مفتعلن فاعلن

۱۳۰. گزینه ۳ درست است.

همه گزینه‌ها بر وزن «فعولن فعولن فعولن فعل» هستند، غیر از گزینه ۳، که بر وزن «فعولن فعولن فعولن فعولن» است.

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۲، بر وزن دوری «مستفعّلن فعولن مستفعّلن فعولن» یا «مفعولُ فاعلاتن مفعولُ فاعلاتن» سروده شده است.

بررسی وزن گزینه‌های دیگر:

۱- مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن

۳- مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۴- مفاعیلن مفاعیلن فعولن

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

هجاهای بیت ۱ را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی کرد:

الف) ۳ تا ۴ = مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن

ب) ۴ تا ۳ = مستفعّلُ مفعولن مستفعّلُ مفعولن

* وزن ابیات دیگر:

۲- مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

۳- مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۴- مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

خوشه‌های هجایی و وزن گزینه ۳ عبارت است از:

« -- / ل ل -- / ل ل -- / ل ل -- »

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

وزن عروضی «الف، ب، ه» عبارت است از: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

وزن عروضی «ج» عبارت است از: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

وزن عروضی «د» عبارت است از: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن

۱۳۵. گزینه ۲ درست است.

وزن مصراع سؤال و گزینه ۲، هر دو عبارت است از: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

* وزن گزینه‌های دیگر:

۱- مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

۳- مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع

۴- مفتعلن مفتعلن فاعلن

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

خو	ن	او	هـ	زا	رالا	گل	رو	ی	شا	خ	بن	شاه	د
-	ل	-	ل	-	-	-	-	ل	-	ل	-	-	-

هم می‌شود (۴ تا ۳ تا) خوشه‌بندی کرد و هم (۳ تا ۴ تا).

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۴ بر وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است.

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

تو، ماه و خورشید وابر و نسیم هستی / من، گل خزان دیده و پژمرده‌ام = تشبیه بلیغ اسنادی

در بقیه گزینه‌ها، تشبیه بلیغ اضافی به کار رفته است:

۲- صبح امید، پرده غیب

۳- تیغ اجل

۴- بار امانت

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

درخت = مجازاً وجود انسان / چرخ = مجازاً آسمان / هر دو، مجاز به علاقه شباهت‌اند یا به تعبیر دیگر، استعاره مصرحه‌اند.

اما در گزینه‌های دیگر، مجازها به علاقه شباهت نیستند:

۱- ابر = مجازاً آسمان / خاک = مجازاً زمین

۳- بیت = مجازاً شعر

۴- دم = مجازاً سخن، کلام

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

ستاره = استعاره مصرّحه از اشک

اما در گزینه‌های دیگر، استعاره مکنیه به کار رفته است:

۲- مهر چرخ / مکر چرخ

۳- گل بخندید

۴- ای آبشار / نوحه‌گر بودن یا چین بر جبین افکندن آبشار

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

پشت بر زین بودن = کنایه از موفق بودن / زین بر پشت بودن = کنایه از ناکام بودن / ضمن اینکه کلّ بیت، کنایه از این است که امور زندگی، همیشه بر یک حالت نیست.

در گزینه‌های دیگر فقط یک کنایه است:

۱- سپر انداختن = کنایه از تسلیم شدن

۲- انگشت‌نمایی = کنایه از مشهور شدن

۴- موی شکافتن = کنایه از دقت نظر بسیار

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

تناسب = بین بنیاد به معنی ستون و خانه / تشبیه فشرده اضافی یا بلیغ اضافی یا اضافه تشبیهی = خانه طاقت / خاموش محتشم یا آب شدن دل سنگ یا خراب شدن بنیاد صبر و طاقت خانه = کنایه / دل سنگ یا بنیاد صبر = استعاره مکنیه اضافی یا اضافه استعاری / دل سنگ = تشخیص
* در بیت، هیچ نوع مجاز و استعاره مصرّحه‌ای وجود ندارد.

۱۴۳. گزینه ۲ درست است.

گلزارها = استعاره مصرّحه از شهدای کربلا / چون لاله‌های رسته = تشبیه گسترده است، نه بلیغ.
بررسی گزینه‌های دیگر:

۱- بر باد رفته‌اند = کنایه / شاخه‌های سرخ و بوستان سبز نبی = استعاره مصرّحه

۳- تکرار واژه آتش = واژه‌آرایی / دل آتش ... نمی‌سوزد = استعاره مکنیه

۴- پیکان بلا = اضافه تشبیهی / همچون خانه زنبور = تشبیه گسترده

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

تو، شمس عالمیانی = تشبیه / ز روی، پرده بیفکن = کنایه / رُخ آفتاب، نقاب ندارد = تشخیص و استعاره مکنیه
* ردّ گزینه‌های دیگر:

۱- تشبیه و کنایه ندارد.

۲- تشبیه و تشخیص و استعاره ندارد.

۳- تشخیص و استعاره ندارد.

۱۴۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی آرایه‌های هر مصراع:

(الف) تنّ بی‌جان عالم = استعاره مکنیه و تشخیص / وجودت، جان است = تشبیه فشرده اسنادی

(ب) بار فراق = تشبیه فشرده اضافی (اضافه تشبیهی)

(ج) سر به گریبان داشتن = کنایه از غمگین بودن

(د) ای زبان = تشخیص و استعاره مکنیه

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

همه گزینه‌ها درباره‌ی آرزوی دیدار معشوق است؛ اگر چه از دور، ولی گزینه ۳ درباره‌ی این است که دوری و وصل در عشق واقعی یکسان است.

۱۴۷. گزینه ۴ درست است.

مخاطب در تمام ابیات، امام مهدی (عج) است، غیر از گزینه ۴ که مخاطبش، امام علی (ع) است.

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

همه گزینه‌ها درباره‌ی نتیجه ستمکاری حاکمان ظالم است، غیر از گزینه ۲ که درباره‌ی نتیجه فکر نادرست و توطئه علیه دیگران است.

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

مفهوم طنز در تمام ابیات وجود دارد، غیر از گزینه ۴ که شاعر به‌طور جدی در آرزوی مردن در راه معشوق است.

تاریخ (۲)

۱۵۱. گزینه ۱ درست است.

مطالعه روشمند افسانه‌ها و اساطیر اقوام در دوره‌های مختلف تاریخی، خاطرات شفاهی، انواع مختلف ادبیات عامیانه، اعم از داستان‌های تاریخی، قهرمانی، اخلاقی و تخیلی، گونه‌های متفاوت مثل‌ها، لطیفه‌ها و انواع شعر، نظیر دو بیتی، تصنیف، ترانه و لالایی، کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند. (درس ۱ ص ۳)

۱۵۲. گزینه ۲ درست است.

تاریخ‌نگاری عمومی یکی از شاخه‌های تاریخ‌نگاری در ایران است که از قرن سوم هجری قمری آغاز شد و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت. مؤلفان این دسته از آثار نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. (درس ۱ ص ۴)

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به‌کار گرفته می‌شد، ولی بعد از آن برای ثبت وقایع دوران‌های بعدی نیز استفاده شد. (درس ۲ ص ۱۷)

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

در آستانه ظهور اسلام، تعدادی از قبیله‌های عرب به آیین یهودیت و مسیحیت گرویده بودند. برخی از یهودیان ساکن یثرب و معدودی از مسیحیان مستقر در نجران از آن جمله‌اند. (درس ۳ ص ۲۳).

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

حضرت خدیجه (س)، حضرت علی (ع) که در آن هنگام، پیامبر سرپرستی او را بر عهده داشت و نیز زید بن حارثه، فرزندخوانده رسول خدا (ص)، به‌عنوان نخستین ایمان آوردندگان به نبوت آن حضرت و دین اسلام شناخته شده‌اند. (درس ۳ ص ۲۶)

۱۵۶. گزینه ۳ درست است.

غزوه بدر ضربه سنگین و جبران‌ناپذیری بر قریش وارد آورد و قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تضعیف کرد و در سال‌های سوم و پنجم هجری، سپاهی بزرگ از جنگجویان قبیله قریش و قبیله‌های هم‌پیمان آن، به قصد جبران شکست بدر و نابودی اسلام راهی مدینه شدند. (درس ۴ ص ۳۷)

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

مورخان سال نهم هجری را سال وفود یا سال اسلام آوردن قبیله‌ها نامیده‌اند. با نزول سوره براءت (توبه) در آخرین ماه‌های سال نهم هجری، رسول خدا به علی (ع) مأموریت داد که برای ابلاغ سوره براءت عازم مکه شود. (درس ۴ ص ۳۹)

۱۵۸. گزینه ۱ درست است.
یکی از اقدام‌های برجسته امویان، توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا بود. معاویه این اقدام را به منظور فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا انجام داد. (درس ۵ ص ۵۵)
۱۵۹. گزینه ۳ درست است.
معاویه با تعیین ولیعهد برای خود، نخستین گام را برای موروثی کردن خلافت برداشت. برخی از خلفای اموی، همزمان برای دو پسر خود به عنوان ولیعهد بیعت می‌گرفتند. (درس ۵ ص ۵۷)
۱۶۰. گزینه ۱ درست است.
فاطمیان شهرهای مختلفی را بنا کردند که باشکوه‌ترین آن‌ها قاهره بود. مساجد جامع آزه‌ر، جامع حاکم و جامع آقمر از مشهورترین نمونه‌های آثار معماری این عصر در قاهره به شمار می‌روند. (درس ۷ ص ۷۶)
۱۶۱. گزینه ۴ درست است.
کشاورزی و دامداری، رکن مهم فعالیت‌های اقتصادی در عصر صفوی بودند، ثبات و امنیت سیاسی و اجتماعی، موجب رونق اقتصادی در شهرها و روستاهای ایران شده بود. در این دوره، زمین‌ها به چهار دسته تقسیم می‌شدند: ۱- اراضی ممالک: این دسته از اراضی کشور در اختیار و تملک والیان ایالت‌ها بود و آن‌ها این زمین‌ها را میان زیردستان خود تقسیم می‌کردند. ۲- اراضی خاصه: این زمین‌ها متعلق به شخص شاه بود و به ویژه از زمان شاه عباس درآمد آن برای اداره سپاه هزینه می‌شد. ۳- اراضی وقفی: این اراضی توسط مردم یا شاه وقف می‌شد. گاهی مردم برای جلوگیری از دست‌اندازی حکام، زمین‌های خود را وقف می‌کردند. ۴- املاک خصوصی: این زمین‌ها بسیار ناچیز بود و همواره در معرض مصادره قرار داشت. (درس ۱۳ ص ۱۴۴)
۱۶۲. گزینه ۲ درست است.
از شاعران شاخص عصر صفوی می‌توان به وحشی بافقی، محتشم کاشانی و صائب تبریزی نام برد. (درس ۱۴ ص ۱۴۸)
۱۶۳. گزینه ۴ درست است.
یکی از برجسته‌ترین علمای ایران در عصر صفوی، بهاء‌الدین محمدبن حسین عاملی (۹۵۳-۱۰۳۰ ق) معروف به شیخ بهایی است که در همه علوم دینی و عقلی و طبیعی عصر صاحب نظر بود. (درس ۱۴ ص ۱۵۱)
۱۶۴. گزینه ۲ درست است.
رساله حقوق از جمله کتب مشهور امام سجاد (ع) است. (درس ۶ ص ۶۲)
۱۶۵. گزینه ۳ درست است.
حادثه تأثیرگذار دیگری که در این اوضاع و احوال رخ داد، از میان برداشتن دولت آل‌منذر (لخمیان) توسط خسروپرویز بود. در شرایطی که دربار ساسانی دچار اختلاف و آشفتگی بود، اعراب مسلمان، در اواخر دوران خلافت ابوبکر، به منطقه سواد حمله کردند. (درس ۷ ص ۸۱)

جغرافیا (۲)

۱۶۶. گزینه ۱ درست است.
در نظام سیاسی تک‌ساخت، کشور به واحدهای سیاسی و اداری کوچک‌تر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود اما حکومت مرکزی حدود اختیارات آن‌ها را تعیین می‌کند. در این نوع نظام اختیارات محلی محدود و نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری در پایتخت کشور متمرکز است. قدرت سیاسی از یک کانون، یعنی پایتخت، به سایر نواحی کشور اعمال می‌شود و مدیریت‌های محلی، تصمیمات دولت مرکزی را اجرا می‌کنند. فقط، یک سطح قانون‌گذاری، یعنی مجلس ملی قانون‌گذاری، در مرکز وجود دارد و قوانین و مقررات و تشکیلات اداری در تمام کشور همسان است. برای مثال، در نظام سیاسی تک‌ساخت، تشکیلات ادارات آموزش و پرورش و قوانین و مقررات آن، شرایط ورود به دانشگاه و یا قوانین اقتصادی مربوط به تجارت و ... در همه نواحی کشور یکنواخت است یا تحت مدیریت حکومت مرکزی تغییر پیدا خواهد کرد.

۱۶۷. گزینه ۳ درست است.

به‌طور کلی بیابان‌های گرم تابع عرض جغرافیایی مشخصی است؛ به بیان دیگر، این بیابان‌ها در مجاورت مدار راس‌السرطان و راس‌الجدی (بالا و پایین این دو مدار) قرار دارند نه در مجاورت خط استوا. اما پراکندگی بیابان‌های سرد علاوه‌بر تبعیت از عرض جغرافیایی یعنی قرارگیری در عرض جغرافیایی بالا، در مجاورت ارتفاعات بلند نیز شکل می‌گیرند.

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

گیاهان موجودات زنده تولیدکننده‌ای هستند که با عمل نورساخت یا فتوسنتز ترکیبات آلی تولید و اکسیژن آزاد می‌کنند. به‌علاوه، هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است. بنابراین میزان تولید ماده آلی با سرعت رشد گیاهان و همچنین عمل نورساخت بیشتری دارد. در نتیجه زیست‌بوم‌هایی که تولید ماده آلی دارند یعنی عمل نورساخت بیشتری دارند.

۱۶۹. گزینه ۴ درست است.

فعالیت‌های نوع دوم شامل فعالیت‌هایی است که طی آن‌ها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند؛ مانند تولید انواع کالاهایی که در زندگی روزانه از آن‌ها استفاده می‌کنیم. همان‌طور که از این نوع فعالیت‌ها می‌توان برداشت کرد تا زمانی که مواد اولیه در دسترس نباشد نمی‌تواند این نوع فعالیت‌ها انجام شود. بنابراین فعالیت‌های نوع اول پیش از فعالیت‌های نوع دوم انجام می‌شود و شرایط آن را فراهم می‌کند.

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

عوامل و ارزش‌های جغرافیایی، نقش مهمی در تولید قدرت برای یک کشور دارند. صاحب نظران ژئوپلیتیک معتقدند عواملی چون موقعیت جغرافیایی، شکل و وسعت یک کشور، آب و هوا و داشتن منابع زیرزمینی و جمعیت فراوان می‌توانند موجب قدرت اقتصادی، سیاسی و نظامی یک کشور شوند. یا به عکس، کارکرد منفی داشته باشند و موجب تضعیف قدرت شوند.

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

ماهیت و مفهوم ژئوپلیتیک را به‌طور کلی سه بخش اصلی تشکیل می‌دهد: سیاست، جغرافیا و قدرت. توجه داشته باشید که این سه عنصر، روابط متقابلی با یکدیگر دارند. به‌طوری که قدرت بر جغرافیا و سیاست تأثیر می‌گذارد و از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد. این موضوع برای دو عنصر جغرافیا و سیاست نیز به همین ترتیب است.

۱۷۲. گزینه ۲ درست است.

جبهه‌ها مرز بین دو توده هوای مجاورند و آن‌ها را از هم جدا می‌کنند. وقتی در یک ناحیه دو توده هوای متفاوت در مجاورت یکدیگر یعنی در محل جبهه‌ها قرار بگیرند و به هم برخورد کنند، یک منطقه گذار یا تغییر از نظر دما یا فشار در مرزهای آن‌ها پدید می‌آید. یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود. جبهه قطبی در تغییرات آب و هوایی کشور ما نقش مهمی دارد. اما در گرم و خشک بودن برخی آب و هوای ایران مربوط به مجاورت مدار راس‌السرطان است.

۱۷۳. گزینه ۴ درست است.

قلمرو و وسعت نواحی، متفاوت است. به‌طوری که گاه یک ناحیه بخشی از یک روستا، یک شهر یا استان یا یک کشور است و گاه چند کشور و قاره را دربرمی‌گیرد و مقیاس جهانی دارد. منطقه اتحادیه اروپا از دسته نواحی سیاسی است که مقیاس فراتر از کشور دارد و فراملی است. توجه داشته باشید مرزهای نواحی سیاسی مرزهای انسانی است و پیچیدگی بیشتری نسبت به مرزهای طبیعی دارد.

۱۷۴. گزینه ۱ درست است.

به‌طور کلی، سواحل را می‌توان به دو نوع سواحل پست و ماسه‌ای و سواحل صخره‌ای تقسیم کرد. هرکدام از سواحل دارای اشکال خاص خود هستند. از اشکال فرسایش کاوشی ناشی از حفر مواد در سواحل صخره‌ای دریا می‌توان به ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی اشاره کرد. در سواحل دریا، همچنین اشکال فرسایشی تراکمی ناشی از رسوب‌گذاری مواد پدید می‌آیند. آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه ماسه‌ای از جمله این اشکال هستند. بنابراین موارد الف و ج درست هستند.

۱۷۵. گزینه ۲ درست است.

به‌طور کلی اشکال کاوشی بیابانی دارای شرایطی در اندازه ذرات و مقاومت مواد دارند. به‌طوری که چاله‌های بادی دارای ماسه‌های ریز فراوان هستند که توسط باد برداشت می‌شود. دشت ریگی دارای مواد ریز و درشت هستند که بخش ریز جابه‌جا می‌شود. اما کلوته‌ها و گرز دیوها دارای موادی با مقاومت متفاوت هستند و باده‌ها بخش نرم آن‌ها را تخریب کرده و بالطبع بخش سخت آن‌ها را باقی می‌گذارد.

۱۷۶. گزینه ۱ درست است.

به‌طور کلی، وقوع بارش در یک ناحیه به دو عامل بستگی دارد: ۱- وجود هوای مرطوب: اقیانوس‌ها و دریاها و دریاچه‌ها منبع عمده رطوبت هوا هستند. بنابراین، نواحی، هرچه از اقیانوس‌ها و دریاها دورتر باشند رطوبت آن‌ها کمتر و خشکی هوایشان بیشتر است. ۲- عامل صعود: توده‌های مرطوب باید تا ارتفاع معینی بالا بروند و سرد شود تا به نقطه اشباع برسد و پس از تشکیل ابر، بارند. بنابراین اگر در یک ناحیه هریک از دو عامل رطوبت یا صعود هوای مرطوب شکل نگیرد، بارش به هر شکلی که باشد، ایجاد نخواهد شد.

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

انرژی دریافتی روزانه در مناطق نزدیک قطبی حدود ۱۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است؛ در حالی که در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است. به همین دلیل، زیست بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی که از آن‌ها حاصل می‌شود، تفاوت دارند. توجه داشته باشید با افزایش عرض جغرافیایی زاویه تابش خورشید از حالت عمود به مایل تغییر می‌کند.

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

توجه داشته باشید که همه مرزهای دریایی محدودیت‌های خاصی دارد. ابتدا آب‌های داخلی که بیشترین محدودیت را دارد و کشور مجاور دریا مالک آن‌هاست. و هیچ کشوری بدون اجازه کشور مالک، حق هیچ اقدامی را ندارد. دوم دریای سرزمینی که محدودیت کمتری دارد که آن هم متعلق به کشور مجاور دریاست اما سایر کشورها در آن منطقه حق عبور و مرور بدون ضرر را دارند. با این حال اجازه هر نوع فعالیت حتی مشروط هم ندارند. سوم آب‌های آزاد که کمترین محدودیت را دارد. زیرا متعلق به هیچ کشوری نیست. اما طبق قوانین بین‌المللی همه کشورها می‌توانند هر نوع فعالیت اقتصادی، نظامی و علمی را انجام دهند اما نباید این اقدامات محل دریانوردی بین‌المللی باشد.

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

مرزهای سیاسی به دو دسته اصلی تقسیم می‌شود: مرزهای طبیعی (مانند خشکی، رودخانه و دریا) و مرزهای مصنوعی (مانند هندسی براساس طول و عرض جغرافیایی خاص، پیشتاز، تطبیقی و تحمیلی). در این میان برخی مرزهای مصنوعی به‌صورتی تنظیم شده است که صرفاً براساس شرایط و خواسته‌های تعیین‌کنندگان مرز نظیر استعمارگران انجام شده است و شرایط فرهنگی نظیر دین، زبان و ... ملت‌ها در آن لحاظ نشده است. این گونه مرزها معمولاً مشکلاتی را در زمان‌های مختلف به وجود خواهد آورد مانند مرز بین برخی کشورهای آفریقایی و مرز بین دو کشور کره شمالی و کره جنوبی.

۱۸۰. گزینه ۴ درست است.

انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند؛ با وجود این، محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی از جمله فعالیت‌های اقتصادی مردم را تحت تأثیر قرار داده است. بنابراین می‌توان در هر نوع ناهمواری، به احداث راه‌آهن با هزینه‌های متفاوت پرداخت به‌طوری که در نواحی مرتفع هزینه بیشتری نیاز دارد. در هر عرض جغرافیایی، یک نوع دامداری تجاری را گسترش داد. در نواحی سرد یک نوع دام و در نواحی گرم نوع دیگر دام را پرورش داد. همین‌طور در هر نوع ناهمواری، به ایجاد یک ناحیه گردشگری ویژه محیط‌های طبیعی اقدام کرد. با این حال تولید و صادرات محصول برنج صرفاً در عرض جغرافیایی خاصی یعنی نواحی گرمسیری انجام می‌شود.

جامعه‌شناسی (۲)

۱۸۱. گزینه ۲ درست است.

- جنبش عدالتخانه فقط به دنبال اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود. بلکه اصلاح شیوه زمامداری او را هدف قرار داده بود. این جنبش با توجه به شرایط داخلی و خارجی در پی تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانه الهی را تدوین کند و شاه را ملزم سازد که در چارچوب این قوانین عمل کند. این حرکت، حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌کرد.

- جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود. با اوج‌گیری این جنبش، منورالفکران غرب‌زده به آن پیوستند و در جریان بست‌نشینی در سفارتخانه انگلستان، نام مشروطه را برای آن برگزیدند.

(درس ۱۴ - فصل ۴ - ص ۱۱۶ و ۱۱۷)

۱۸۲. گزینه ۳ درست است.

انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضداستعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند. (درس ۱۴ - فصل ۴ - ص ۱۱۹)

۱۸۳. گزینه ۱ درست است.

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

(درس ۱۴ - فصل ۴ - ص ۱۱۸)

۱۸۴. گزینه ۴ درست است.

- بازگشت رهبران دینی از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی = شکست در مشروطه (ص ۱۱۶)

- موفقیت در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب = انقلاب‌های آزادی بخش (ص ۱۲۰)

- اعلان جهت‌گیری ضدآمریکایی و ضدصهیونیستی در کنار موضع‌گیری ضدمارکسیستی = انقلاب اسلامی ایران (ص ۱۲۰)

(درس ۱۴ - فصل ۴ - ص ۱۱۶ و ۱۲۰)

۱۸۵. گزینه ۳ درست است.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمارنو باز می‌گشت. (درس ۱۴ - فصل ۴ - ص ۱۲۰)

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

- تعامل عالمان شیعی با قاجار براساس «مقاومت منفی» بود. در مقاومت منفی، حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود و همکاری سیاسی با آن، جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود.

- هنگامی که قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان، به قراردادهای استعماری روی آوردند «مقاومت منفی» به‌سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد. (درس ۱۴ - فصل ۴ - ص ۱۱۶)

۱۸۷. گزینه ۱ درست است.

- فوکویاما، فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق و غلبه نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی سیاسی بشر می‌پنداشت و نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌دانست که برای آن جایگزین بهتر و مناسب‌تری قابل تصور نیست. (پاورقی ص ۱۳۲)

- نخستین بیدارگران در جهان اسلام، اندیشمندان و عالمانی بودند که برای حفظ استقلال و عزت امروز، از سطح نخبگان به مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام منتقل شده است. انقلاب اسلامی ایران از طریق بیداری اسلامی، الگوی جدیدی در برابر امت اسلامی قرار داده است.

- انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ م با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.
(درس ۱۵ - فصل ۴ - ص ۱۲۵ - ۱۲۸ - ۱۳۲)

۱۸۸. گزینه ۴ درست است.

- امام خمینی به عنوان یک مرجع دینی، مردم و عالمان را از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز بازگرداند. این فعالیت رقابت‌آمیز، با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه آغاز شد. (ص ۱۱۹)

- مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند. آنها قدرت را با شمشیر قوم و عشیره یا حمایت دولت‌های استعمارگر به دست آورده بودند؛ عالم به عدالت نبودند و عمل به عدالت نیز به قدر کافی در شخصیت آن‌ها نهادینه نشده بود. (ص ۱۱۹) (درس ۱۴ - فصل ۴ - ص ۱۱۹ و ۱۲۰)

۱۸۹. گزینه ۲ درست است.

- در این میان انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت و با بازگشت به هویت اسلامی، فرصت جدیدی را برای جهان غرب، جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد.

- انقلاب اسلامی ایران، در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار جهان غرب قرار نداشت بلکه از متن فرهنگ اسلامی بر می‌خاست و برای حفظ هویت اسلامی و تأمین حقوق از دست رفته امت اسلامی شکل گرفته بود. (درس ۱۵ - فصل ۴ - ص ۱۲۵)

۱۹۰. گزینه ۳ درست است.

- نظریه پایان تاریخ فوکویاما به دنبال آن بود تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کند. (این گزینه غلط است).

- سایر گزینه صحیح است. (درس ۱۵ - فصل ۴ - ص ۱۳۲)

۱۹۱. گزینه ۳ درست است.

- هنگامی که قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، «مقاومت منفی» به «سوی فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد.

- بر این اساس، انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب (پهلوی) را هدف قرار داده بود، اهمیت می‌یافت اما چون به بلوک شرق وابسته نبود، از اهمیت آن کاسته می‌شد.

- مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست پیدایش آن نشان داد بلوک شرق، تنها رقیب بلوک غرب نیست و موقعیت جهان اسلام را به عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد. (درس ۱۴ و ۱۵ - فصل ۴ - ص ۱۱۶ - ۱۳۲)

۱۹۲. گزینه ۳ درست است.

- انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت و با بازگشت به هویت اسلامی، فرصت جدیدی را برای جهان غرب، جهت حل بحران‌های

معرفتی و معنوی آن پدید آورد. (درس ۱۵ - فصل ۴ - ص ۱۲۵)

۱۹۳. گزینه ۴ درست است.

انقلاب اسلامی با آنکه در ایران رخ داد و از ذخایر معرفتی شیعی استفاده کرد، آرمان‌ها، ارزش‌ها و رسالت خود را به حل چالش‌های جامعه ایران یا شیعیان جهان محدود نکرد. انقلاب براساس آموزه‌های اسلامی، از عزت و اقتدار جهان اسلام پاسداری می‌کرد، دفاع از محرومان و مستضعفان جهان را وظیفه خود می‌دانست، فطرت الهی همه انسان‌ها را مخاطب پیام خود قرار می‌داد و حل مشکلات معرفتی و معنوی بشر را رسالت خود می‌دید. (درس ۱۵ - فصل ۴ - ص ۱۳۰)

۱۹۴. گزینه ۲ درست است.

- اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهند براساس فقاقت و عدالت، سازمان می‌یابند. (صحیح - درس ۱۵ - فصل ۴ - ص ۱۲۸)

- جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب سیاسی بود.

(غلط - درس ۱۴ - فصل ۴ - ص ۱۱۷)

- در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود. (صحیح - درس ۱۲ - فصل ۳ - ص ۹۹)

- فرهنگ اساطیری، طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد.

(غلط - درس ۱۱ - فصل ۳ - ص ۹۵) (درس‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۵ - ص ۹۵ - ۹۹ - ۱۱۷ - ۱۲۸)

۱۹۵. گزینه ۱ درست است.

- فرهنگ امپراطوری و سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند. این پدیده، ضمن آنکه کشورهای

پیرامون را به مرکز وابسته می‌کند، زمینه ستیز و چالش بین آنها را نیز ایجاد می‌کند.

- هردو جنگ جهانی اول و دوم با شکست یکی از دو طرف نزاع پایان پذیرفت و بعد از جنگ دوم نیز صلحی پایدار، استقرار

نیافت؛ بلکه پس از پیروزی، بین متفقین دیروز، جنگ سرد سایه انداخت.

- هنگامی که دولت مردان قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به‌سوی

قراردادهای استعماری قدم برداشتند، مقاومت منفی عالمان دینی به سوی فعالیت رقابت آمیز تغییر کرد.

(درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۷ و ۶۸ - درس ۱۰ - فصل ۳ - ص ۸۵ - درس ۱۴ - فصل ۴ - ص ۱۱۶)

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

- این دو قطب با اینکه از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند، به فرهنگ واحدی

تعلق داشتند؛ یعنی هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند.

- رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه

خود می‌پرداخت. (درس ۹ - فصل ۳ - ص ۸۱)

۱۹۷. گزینه ۳ درست است.

- با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص

محدود نمی‌شود.

- تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند.

- به دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل

می‌شود و انتقال ثروت، به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند. (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۶ - ۶۸ - ۷۰)

۱۹۸. گزینه ۱ درست است.

- قسمت اول و دوم: در دوره رنسانس فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به‌سوی حذف پوشش دینی گام

برداشت و در نخستین قدم، به یونان و روم باستان بازگشت. البته این بازگشت در جهت پذیرش فرهنگ اساطیری باستانی

نبود؛ بلکه برای عبور از مسیحیت و پذیرش تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان از هستی بود.

قسمت سوم: شاهزادگان اروپایی، به رقابت با قدرت کلیسا پرداختند و در این جهت از حرکت‌های اعتراض‌آمیز کشیشانی

حمایت کردند که پیوند خود را با پاپ قطع می‌کردند.

قسمت چهارم: با رشد تجارت و کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب - رعیتی فراهم

آمد. (درس ۶ - فصل ۲ - ص ۴۷ - ۴۸)

۱۹۹. گزینه ۴ درست است.

- قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید.

(صحیح - درس ۱ - فصل ۱ - ص ۸)

- فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند، و در جهان گسترش می‌یابد؛ فرهنگ جهانی است.

(غلط - درس ۲ - فصل ۱ - ص ۱۲)

- مدینه تغلب از نظر فارابی، فرهنگ‌ها و جوامعی که، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند.

(غلط - درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۰)

- انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.

(صحیح - درس ۴ - فصل ۱ - ص ۳۱)

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پروتستانتیسم» یاد می‌شود. (غلط - درس ۵ - فصل ۲ - ص ۳۸)
 - فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به‌عنوان رقیبانِ دنیاطلبِ کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند. (صحیح - درس ۶ - فصل ۲ - ص ۴۷)
 - جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت‌اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند. (غلط - درس ۹ - فصل ۳ - ص ۸۰). (درس‌های ۱.۲.۳.۴.۵.۶.۹ - ص ۸ - ۱۲ - ۲۰ - ۳۱ - ۳۸ - ۴۷ - ۸۰)
- گزینه ۲ درست است.**

- گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت از جمله:
 - (۱) برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.
 - (۲) مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به‌سوی هویت دینی خود فراخواند.
 - (۳) بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید؛ خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی، انواع بازسازی شدهٔ ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی، نمونه‌هایی از این معنویت‌های دروغین هستند.
- همان‌گونه که بی‌توجهی به ابعاد دنیوی، به بحران منجر می‌شود، غفلت از ابعاد معنوی شکل دیگری از بحران را به‌دنبال می‌آورد.
- فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، نه تنها به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید بلکه با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید. (درس ۱۲ - فصل ۳ - ص ۱۰۱ و ۱۰۲)

فلسفه

گزینه ۴ درست است.

- در مراحل تفکر فلسفی، انسان بعد از رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با پرسش، به دریافت فلسفی می‌رسد و شناخت و معرفت تحقق می‌یابد.

گزینه ۲ درست است.

- فطرت اول همان مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آن‌ها است. ورود به پرسش‌های اساسی و بنیادین و تفکر در آن‌ها فطرت ثانی است. ماندن در فطرت اول شایستهٔ انسان نیست، باید انسان از فطرت اول عبور کرده و به فطرت ثانی که مرحله‌ای برتر و عالی‌تر است برسد.

گزینه ۳ درست است.

- همهٔ انسان‌ها در زندگی خود با پرسش‌های بنیادین و فلسفی مواجه می‌شوند اما فیلسوف به‌صورت جدی و روشمند و قانونمند وارد این قبیل مسائل می‌شود. بدون در دست داشتن پاسخ درست و قانع کننده برای موضوعات اساسی و بنیادی، تصمیم‌گیری‌های انسان به نتیجه و سرانجام روشنی نخواهد انجامید.

گزینه ۲ درست است.

- محتوای سایر گزینه‌ها مربوط به فلسفه‌های مضاف است ولی در این گزینه یک مسئلهٔ معرفت‌شناسانه مطرح شده است که به بخش اصل و ریشه‌ای فلسفه مربوط است.

گزینه ۴ درست است.

- محتوای این عبارت مربوط به علم تجربی است ولی محتوای سایر گزینه‌ها به فلسفه‌های مضاف مانند فلسفهٔ علوم‌اجتماعی، فلسفهٔ هنر و انسان‌شناسی فلسفی مربوط هستند.

گزینه ۲ درست است.

- اگر ما اطرافیان خود را زیر نظر بگیریم می‌توانیم از لابه‌لای حرف‌هایی که می‌زنند یا رفتارهایی که دارند برخی از ریشه‌های فکری آنان را کشف کنیم و بدانیم که آن‌ها چه عقیده و طرز فکری دارند. انسان‌هایی که اهل تفکر فلسفی هستند به تأمل در باورهای مربوط به زندگی پرداخته و بنیان‌های فکری خود را در چارچوب عقل و منطق قرار می‌دهند و به آزاداندیشی رسیده و شخصیتی مستقل کسب می‌کنند.

۲۰۷. گزینه ۱ درست است.

فلسفه از توانائی منطقی که تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورها است، کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد. فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق ارائه دهند و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد بیان کنند.

۲۰۸. گزینه ۴ درست است.

یکی از فوائد تفکر فلسفی استقلال در اندیشه است. یعنی فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند.

۲۰۹. گزینه ۳ درست است.

هر کجا تمدنی شکل گرفته، کسانی هم بوده‌اند که دربارهٔ اساسی‌ترین مسئله‌های هستی می‌اندیشیده‌اند، گرچه آثار مکتوبی به‌دست ما نرسیده است. در تمدن‌های باستانی دیگر مانند چین، هند، بین‌النهرین و... کم و بیش حکمت و فلسفه رواج داشته و آثاری که حکایت از تفکر در مسائل بنیادین هستی داشته، به جای مانده است ولی متونی که به زبان فلسفی نگاشته شده باشد از یونان باستان به یادگار مانده است.

۲۱۰. گزینه ۲ درست است.

بر اساس اطلاعات امروز ما، می‌توان گزارشی اجمالی از دورترین اندیشه‌های فلسفی ارائه کرد.

۲۱۱. گزینه ۱ درست است.

سقراط هم دربارهٔ مسائل روزمرهٔ زندگی می‌اندیشید و سخن می‌گفت و هم مسائل اساسی را که در زندگی انسان اهمیت حیاتی دارند. او در گفت‌وگو با مردم یکی از آن مفاهیم را بر می‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد.

۲۱۲. گزینه ۱ درست است.

سقراط می‌گوید اگر مرگ انتقال به جهانی دیگر است که همهٔ درگذشتگان در آنجا گرد آمدند، چه نعمتی بالاتر از این که آدمی از این مدعیان رهایی یابد و با داوران دادگر آن جهان روبه‌رو شود و با نیکان و بلند مرتبگان همنشین گردد. اگر مرگ این است، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم.

۲۱۳. گزینه ۳ درست است.

در گذشته برخی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمن مباحث فلسفی طرح می‌شد ولی امروزه به‌صورت شاخهٔ مستقلی درآمد است. توجه ویژهٔ کانت به شناخت، سبب شد که شاخهٔ معرفت‌شناسی فلسفه رشد بیشتری کند و فیلسوفان بیشتری در دورهٔ جدید به آن بپردازند.

۲۱۴. گزینه ۲ درست است.

ممکن است انسان در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کند ولی این شک غیر از شک در امکان اصل شناخت است. شک در اصل دانستن و همهٔ دانسته‌ها، امکان‌پذیر نیست.

۲۱۵. گزینه ۲ درست است.

به علت طرح پرسش‌های جدی و جدید دربارهٔ معرفت و ظهور دیدگاه‌های گوناگون، این بخش از فلسفه به‌صورت شاخهٔ مستقلی درآمد.

۲۱۶. گزینه ۳ درست است.

با کمک قوهٔ عقل می‌توان حقایقی را درک کرد که از راه حواس ممکن نیست. این حقایق هم می‌تواند امور محسوس و طبیعی باشد و یا غیرطبیعی و غیرمحسوس. عقل با کمک حواس می‌تواند معرفت تجربی را پایه‌گذاری کند و همچنین عقل علاوه بر استفاده از حواس بیرونی، می‌تواند حالات درونی نفس را نیز شناسائی کند.

۲۱۷. گزینه ۴ درست است.

معرفت شهودی و شهود وحیانی، هر دو معرفتی بی‌واسطه هستند و بدون استفاده از تجربه به‌دست می‌آیند و لازمهٔ چنین شهودی، تزکیهٔ نفس و تعالی ایمان است. معرفت شهودی می‌تواند برای هر انسانی که به تزکیهٔ درون پرداخته باشد، حاصل شود، اما شهود وحیانی اختصاص به پیامبران دارد.

۲۱۸. گزینه ۳ درست است.

پارمنیدس معتقد بود به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، شناخت حسی اعتبار ندارد. هراکلیتوس معتقد بود که شناخت حسی اعتبار دارد و ما وجود حرکت را در این جهان از طریق حس در می‌یابیم. افلاطون به عقل اهمیت می‌داد و عقیده داشت که شناخت عقلی بسیار مطمئن‌تر از شناخت حسی است و عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید. وی نام این جهان برتر را عالم مثل نامید.

۲۱۹. گزینه ۱ درست است.

ابن‌سینا و فارابی مانند افلاطون و ارسطو هم حس و هم عقل را معتبر می‌دانستند. آن‌ها برای شناخت وحیانی هم اعتبار خاصی قائل بودند و آن را هم یکی از راه‌های شناخت می‌دانستند و نیم‌نگاهی هم به شناخت شهودی داشتند ولی آن را در تبیین فلسفی خود وارد نمی‌کردند.

۲۲۰. گزینه ۴ درست است.

به نظر پوزیتیویست‌ها تنها راه رسیدن به معرفت، تجربه است و آن دسته از گزاره‌ها و مفاهیمی که تجربه‌پذیر نیستند، بی‌معنا هستند. مفاهیمی مانند، خدا، اختیار، نفس و روح که تجربه درباره نفی یا اثبات آن‌ها نمی‌تواند نظر دهد، معنای روشنی ندارند، لذا اصولاً قابل بررسی علمی نیستند، پراگماتیست‌ها معتقد بودند که از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت اشیا را شناخت، بنابراین ما نباید هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم. فایده داشتن یک دانش به معنی درست بودن آن است.

۲۲۱. گزینه ۴ درست است.

از نظر بیکن فیلسوفان گذشته با دنباله‌روی از ارسطو، بیشتر بر استدلال عقلی تکیه کرده بودند و همین امر سبب شده بود که علوم تجربی در خرافات و تعصب‌های بیجا محصور بماند و پیشرفت نکند. جان لاک نیز روش بیکن را دنبال کرد و بر تجربه‌گرایی تأکید ورزید. آگوست کنت یکی از مؤسسان مکتب پوزیتیویسم است که تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت را تجربه می‌دانست.

۲۲۲. گزینه ۱ درست است.

از نظر افلاطون نفس با ارزش‌ترین دارایی انسان است و توجه و مراقبت از نفس باید وظیفه هر انسانی باشد تا بدین‌وسیله نفس زیبا شود و به فضائل آراسته گردد.

۲۲۳. گزینه ۳ درست است.

از نظر دکارت بدن ماشینی پیچیده است که به‌طور خودکار فعالیت می‌کند، روح از قوانین فیزیکی آزاد است ولی بدن مانند دیگر اجسام از قوانین فیزیکی تبعیت می‌کند و آزاد نیست. به نظر کانت نیز اختیار واراده آزاد ویژگی نفس است نه بدن.

۲۲۴. گزینه ۱ درست است.

فیلسوفان مسلمان با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن‌ها به دستشان رسیده بود و نیز با الهام از آموزه‌های دینی خود، در توضیح و تبیین حقیقت انسان قدم‌های بلندی برداشتند.

۲۲۵. گزینه ۴ درست است.

از نظر فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست، انسان، هر کاری را برای منافع طبیعی خود انجام می‌دهد؛ بنابراین «خوب» و «بد» عناوینی هستند که خود ما به هر کار می‌دهیم، بسته به این که آن کار به سودمان باشد یا به ضررمان.

روان‌شناسی

۲۲۶. گزینه ۳ درست است.

همه علوم با نظریه سروکار دارند و نظریه مختص علوم انسانی نیست.

۲۲۷. گزینه ۱ درست است.

در گزینه‌های ۲، ۳، ۴، پدیده‌های روان‌شناختی بررسی می‌شوند که میزان تکرارپذیری آن‌ها کمتر از پدیده‌های مورد بررسی در سایر علوم است. اما در گزینه ۱ پدیده مورد نظر رابطه بیماری هاری و سگ مربوط به علوم پزشکی است که امکان دستیابی به یافته‌های تکرارپذیر بیشتر است.

۲۲۸. گزینه ۴ درست است.

حفظ سلامتی و ارتقای آن از اهداف روان‌شناسی سلامت است. شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی از وظایف روان‌شناسی رشد است. گزینه (۲ و ۱) هم‌چنین روان‌شناسان رشد، مطالعه رشد را براساس جنبه‌های مختلف آن انجام می‌دهند، مثلاً رشد شناختی، جسمانی، هیجانی و غیره.

۲۲۹. گزینه ۲ درست است.

رشد هیجانی در کودکی فرآیندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان او است. در این مثال مادر سارا کتابی خریده تا هیجانات کودک را به او آموزش دهد.

۲۳۰. گزینه ۱ درست است.

خود واقعی همان ویژگی‌های فردی است و خود آرمانی، ویژگی‌هایی است که فرد دوست دارد داشته باشد، اعم از اینکه برای رسیدن به آن تلاش بکند یا صرفاً برای رسیدن به آن رویاپردازی کند.

۲۳۱. گزینه ۳ درست است.

افراد سختگیر به دلیل گوش به زنگی بسیار، هشدار کاذب بیشتری را تجربه می‌کنند و افراد سهل‌گیر چون شرایط برای آن‌ها خیلی مهم نیست، بیشتر دچار خطای از دست دادن می‌شوند.

۲۳۲. گزینه ۴ درست است.

شواهد تجربی نشان می‌دهد که علاوه بر ویژگی‌های حسی، ادراک به شدت از نوع پردازش افراد (ادراکی یا مفهومی) اثر می‌پذیرد.

۲۳۳. گزینه ۲ درست است.

وقتی تصاویر با سرعت پشت سرهم به نمایش در می‌آید، ما براساس اصل تکمیل، تصاویر را به صورت کامل در حال حرکت می‌بینیم.

۲۳۴. گزینه ۲ درست است.

شباهت حافظه حسی و کوتاه‌مدت در نوع رمزگردانی است که هر دو نوع از نوع حسی هستند و شباهت حافظه حسی و بلندمدت ظرفیت یا گنجایش اندوزش است که هر دو نامحدود است.

۲۳۵. گزینه ۳ درست است.

نشانه‌ها را می‌توان به دو گروه درونی و بیرونی تقسیم کرد. منظور از نشانه‌های درونی، بیرونی، نشانه‌های حسی یا غیرمعنایی است. در این مثال نیما اسامی رودها و جلگه‌ها و کوه‌ها و آب و هوای مناطق را به صورت داستان تخیلی در آورده است که به معنای ایجاد نشانه‌های معنایی است.

۲۳۶. گزینه ۴ درست است.

بیشتر افرادی که می‌گویند حافظه ما ضعیف است، مشکل حافظه ندارند، بلکه مشکل توجه دارند. وقتی همزمان چند موضوع را به حافظه می‌سپاریم، حاصل آن شکل‌گیری حافظه‌های ضعیف از موضوع‌های مختلف است.

۲۳۷. گزینه ۲ درست است.

هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی، فقط دستیابی به راه‌حل آن مسئله خاص نیست، بلکه هدف آن است که در اثر حل مسئله، به اصول و قوانینی دست یابیم که در موقعیت‌های دیگر قابل استفاده باشد. به همین دلیل است که یادگیری حاصل از حل مسئله، در مقایسه با سایر یادگیری‌ها، قابل تعمیم است.

۲۳۸. گزینه ۱ درست است.

قبل از حل مسئله، باید خود مسئله مشخص شود تشخیص مسئله یا احساس مبهم از یک مسئله متفاوت است. در این مثال فرهاد، مسئله (کسب نمره ضعیف) را به درستی تشخیص نمی‌دهد و مسئله را به غلط در ارتباط با پدر و مادرش می‌بیند و با آن‌ها مشاجره می‌کند.

۲۳۹. گزینه ۳ درست است.

روش «پس‌خبا» روشی است که مبتنی بر قواعد منطقی است و رسیدن به هدف را تضمین می‌کند، به همین دلیل روش تحلیلی است. سایر گزینه‌ها روش‌های اکتشافی است.

۲۴۰. گزینه ۴ درست است.

تصمیم‌گیری عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان است. در گزینه ۴ انتخاب نوعی تصمیم‌گیری است. فرآیند شناختی در گزینه‌ها به ترتیب: (۱) حافظه (۲) حل مسئله (۳) قضاوت است.

۲۴۱. گزینه ۳ درست است.

حسین به دلیل میزان خطر از دست دادن هدایا، از ادامه مسابقه صرف‌نظر کرده است.

۲۴۲. گزینه ۲ درست است.

مریم با بررسی میزان رضایتمندی خود از شغل مدیر منابع انسانی در مرحله هفتم تصمیم‌گیری یعنی بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر قرار دارد.

۲۴۳. گزینه ۴ درست است.

ناهماهنگی تصمیم: وقتی فردی مجبور شود بین دو انتخاب مطلوب یکی را برگزیند، دچار ناهماهنگی بعد از تصمیم می‌شود. که در تعارض گرایش رخ می‌دهد. تغییر نگرش در دوران تحصیل دانشگاهی امکان بیشترین تغییر را دارد.

۲۴۴. گزینه ۱ درست است.

ناصر به دلیل عدم وجود احساس کارایی از پذیرش این مسئولیت طفره می‌رود، زیرا او احساس نمی‌کند که کارایی لازم و دانش و مهارت کافی داشته باشد و این مسئله مرتبط با انگیزه درونی است.

۲۴۵. گزینه ۳ درست است.

ضرب‌المثل «آب که از سر گذشت، چه یک وجب یه صد وجب» اشاره به درماندگی آموخته شده دارد یعنی در این حالت برای تغییر دادن شرایط نمی‌توانیم کاری انجام دهیم.